

DHR-Malmö, Fotbollsklubbarnas Samorganisation samt MISOs yttrande över:

Remiss – Föreningsstöd 2026, separat remissvar 4.2.3, beräkning av aktivitetsstöd

I detta separata remissvar gällande paragraf 4.2.3, beräkning av aktivitetsstöd önskar vi framföra våra synpunkter på den föreslagna revideringen av beräkning av aktivitetsstöd.

Med förändringarna önskar Fritidsförvaltningen:

- Att vi tillsammans ska skapa möjligheter för att aktivitetsstödet möter föreningslivets och målgruppens behov
- Nå barn och unga i socioekonomiskt eftersatta områden
- Flickor i allmänhet
- Personer med funktionsnedsättning
- Äldre i vissa stadsdelar
- Skapa förutsättningar för att aktivitetsstödet når fler verksamhetstyper och målgrupper
- Fördela budget för aktivitetsstöd mer rättvist utifrån socioekonomiskt- och jämställdhetsperspektiv
- Undvika tidig specialisering

Process:

Fritidsförvaltningen har utrett aktivitetsstödet sedan 2023 och under en utdragen process genomfört olika workshops. När resultatet av processen når oss i början av juli 2025 kan vi konstatera att förslaget är anmärkningsvärt likt det förslag som presenterades redan i början av processen. Redan då kritiserade föreningarna presenterat förslag då det skulle innebära (på helheten) kraftiga nedskärningar gällande aktivitetsstödet till idrottsföreningar men framför allt ge Malmös ungdomar sämre möjlighet organiserad föreningsidrott.

Uppenbarligen har förvaltningen inte hörsammat synpunkterna utan fortsatt sin egen linje och återkommer nu med samma upplägg. När vi inte ser att våra farhågor hörsammats ger det en känsla av att processen

mest är för syns skull för att ge en känsla av involvering och dialog men resultatet stämmer väl överens med olika tjänstepersoners uttalanden om "att idrotten får för mycket" de senaste åren.

I början av juli, efter att vi på eget initiativ efterfrågat underlaget, får vi ta del av remissunderlaget. För alla som är insatta i hur idrottsföreningars års-hjul ser ut så är det känt att juli är den månad anställda och ideella inom föreningslivet i bästa fall kan unna sig lite semester.

Därefter är det dags för termins-/säsongsuppstart och augusti-september är månader som innebär dygnet runt arbete för många inom föreningslivet.

Mitt i detta skall föreningarna sätta sig in i de föreslagna förändringarna och inkomma med återkoppling på remissen senast den 21 september (eftersom samorganisationerna ska hinna författa samlade remissvar behöver föreningarna inkomma med sin återkoppling till samorganisationerna ännu tidigare).

Går förslaget igenom i november ska de nya reglerna, så vitt vi förstått, börja gälla från och med den 1 januari 2026. Omställningsperioden är därmed i princip obefintlig. För föreningar som tar betalt för säsongen 2025/2026 i augusti/september 2025 finns det ingen chans för omställning alls.

I år skall dessutom Fritidskortet implementeras under samma period och eftersom inga administrativa lösningar är i sikte förväntas föreningslivet lösa även detta. Vi är väl medvetna om att det inte är Malmö stad som inför Fritidskortet men vi vill peka de orimliga förväntningar som ställs på våra medlemsföreningar samtidigt som vi upplever att det insinueras att idrotten får för mycket resurser. Skall idrotten orka vara en integrationskatalysator och samhällsbyggare kan man inte skära i basstödet utan att det får konsekvenser.

För att kunna bedöma konsekvenserna av den föreslagna förändringen har vi efterfrågat:

- Konsekvensanalys och beräkningsunderlag
- Kartläggning av andra typer av statligt stöd som når andra grupper inom civilsamhället

Eftersom vi inte fått ta del av dessa underlag har vi tillsammans med våra medlemsföreningar gjort en egen konsekvensanalys som tydligt visar på att de föreslagna förändringarna kopplat till aktivitetsstödet kommer att ge oönskade effekter.

Hur ska "vi tillsammans ska skapa möjligheter för att aktivitetsstödet möter föreningslivets och målgruppens behov" med dessa förutsättningar undrar vi?

Konsekvenser av de föreslagna förändringarna av aktivitetsstödet:

Kompensatorisk beräkningsmodell:

Den kompensatoriska beräkningsmodellen för annan idéburen förening som innebär 30 kr för varje godkänd och bidragsberättigad gruppaktivitet + aktivitetsstöd är intressant utifrån flera aspekter. Man skulle kunna hävda att den kompensatoriska beräkningsmodellen är ren diskriminering av idrotten, speciellt när ingen analys av vilka övriga statliga stöd som når icke idrott presenteras.

Idrotten är tydligt organiserad och för det ska idrotten bestraffas? Idrott handlar för del allra flesta människor om rörelse, samhörighet, glädje, folkhälsa, utveckling, meningsfull fritid....

Att vara medlem i en förening, oavsett typ, är frivilligt och att idrotten är en stor folkrörelse är ingen slump, det finns en önskan från våra medborgare att vara en del av denna folkrörelse. Utmaningarna med att nå de som står långt ifrån föreningslivet löses inte med att revidera aktivitetsstödet och omfördela resurser från idrotten till övriga civilsamhället.

För den kreative öppnar de extra 30 kronorna öppnar även upp för ökade möjligheter till fusk genom att skapa fler mindre grupper av befintliga grupper.

Ekonomiska, sociala och hälsorelaterade konsekvenser av förslaget:

Vi har inte fått ta del av några beräkningsunderlag men de beräkningar våra medlemsföreningar gjort visar att det är betydande summor som skall omfördelas från RF anslutna föreningar till övriga civilsamhället. Det föreslagna aktivitetsstödet slår hårt mot alla typer av idrotter, såväl individuella- som lagsporter. I vissa fall kan det tyckas som småsummor men det som i andra verksamheter är kaffepengar är för en idrottsförening stora pengar. Det finns helt enkelt ingenstans att skära.

Ett minskat stöd kommer att leda till ökade kostnader – kostnader som kommer att behöva finansieras av föreningarnas medlemmar. Klyftorna blir än större och förslaget får motsatt effekt än det önskade.

Det har nämnts av tjänstepersoner att det finns möjlighet för idrottsföreningarna att dra ned på antalet träningstillfällen och i stället starta nya grupper och på så vis inte drabbas av minskat stöd. De barn och ungdomar som får minskat antal träningstillfällen förväntas delta i andra föreningars aktiviteter på den tid som frigörs. Vi ser inte rimligheten i detta.

Det finns tyvärr många barn och unga i Malmö som redan nu har ekonomiska utmaningar att vara engagerade i EN förening. Vad händer med dessa barn när "deras" förening drar ned på antalet aktivitetstillfällen eller höjer priset i snabbare takt än tidigare? Prislappen för deltagande kommer troligtvis inte att minska för föreningens OH-kostnader är fortfarande de samma (och ständigt ökande med tanke på inflationen).

Den kompensatoriska kostnaden för minskat stöd till idrotten landar hos polis, kriminalvård, försäkringsbolag, arbetsmarknadsinsatser och sjukvård och är då sannolikt mycket högre än de medel som föreslås flyttas från idrotten till övriga civilsamhället.

För många barn- och unga är idrottsledaren och träningsgruppen den största tryggheten i vardagen. Drar vi ned på antalet tillfällen dessa barn och unga har möjlighet att vistas i en trygg miljö drar vi också ned på barnens livskvalitet. Sannolikt söker sig barn som får färre aktivitetstillfällen till aktiviteter som t ex att hänga på stan, datorspel och sociala medier.

De som har råd drar sig inte att söka sig till de föreningar som kan erbjuda bäst utvecklingsmiljö för deras barn. Även om det innebär att man söker sig till föreningar utanför stadens gränser. I många av Malmös idrottsföreningar möts barn och unga från hela Malmö, det är helt ovärderligt för integrationen. Skapar vi större klyftor där bara de som har råd har möjlighet att drömma tappar vi också en viktig pusselbit kopplat till integration och att alla Malmöbor rör sig i hela staden.

Köer och att skapa plats för fler

Det finns en förhoppning att förslaget ska motverka köer och skapa plats för fler barn och unga. Förslaget tar inte hänsyn till den största utmaningen för att skapa plats för fler, nämligen ledar- och anläggningsbrist.

Att en ledare kan få stöd 7 dagar i veckan löser knappast detta för VAR ska föreningslivet hitta dessa volymer av ledare som kan tänka sig att engagera sig ideellt 7 dagar i veckan?

Det finns heller inget som visar att barn som hamnar i en kö till en förening där

de önskar bli aktiva är föreningsinaktiva utan ofta väljer man andra alternativ i väntan på en plats.

Alla som engagerar sig som ledare i föreningslivet gör det av en anledning, oavsett om engagemanget är helt ideellt eller arvoderat. Alla som engagerar sig ideellt har en drivkraft som får dem att lägga ned all denna tid. Inom många intresseområden är det inte bara god vilja som är drivkraften utan också en önskan om att utveckla deltagarnas förmågor. Det gäller inte bara inom idrotten utan de flesta intressen.

Föreningar som drar ned på tränings- och tävlingsmöjligheter riskerar att tappa dessa ledare till föreningar som erbjuder en kvalitativ verksamhet enligt förbundens riktlinjer. Man behöver också komma ihåg att en ledare ofta följer sin grupp, personen kommer inte per automatik ta sig an ytterligare en grupp för att antalet träningstillfällen i den befintliga gruppen minskar.

Föreningslivet är beroende av föräldraengagemang och för att föreningslivet ska fungera krävs ett engagemang av föräldrarna. Hur många föreningar ska en familj ha råd, kraft och tid att engagera sig i? De flesta familjer har ju dessutom mer än ett barn.

Tidig specialisering

Förslaget förväntas förhindra tidigt specialisering och därmed behålla fler ungdomar aktiva längre. Tanken är god. Men vad är tidig specialisering? Den frågan kan vi inte riktigt få svar på av fritidsförvaltningen och de flesta av våra medlemsföreningar känner inte alls igen sig i att man skulle syssla med tidig specialisering. Tvärtom finns det många barn och ungdomar som önskar FLER aktiviteter i sin förening med sina kompisar och vardagstrygghet. Här blir det en balansgång mellan vad föreningens medlemmar vill och vad föreningen kan/bör tillhandahålla.

Fritidsförvaltningen hänvisar i sin utredning till diverse rapporter som uttrycker olika teorier gällande, främst, barn- och ungdomars träningsintensitet och därtill hörande risker med specialisering i tidig ålder. Beroende på vilken teori man vill stödja med rapporter hittar man alltid något som passar. Vi har ett antal rapporter som stödjer våra argument:

[Ungdomsbarometern x Riksidrottsförbundet Unga och Idrott 2025.pdf](#)

[Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling | Fysisk aktivitet i sjukdomsprevention och sjukdomsbehandling](#)

Rekommendationer för fysisk aktivitet och stillasittande –
Folkhälsomyndigheten

<https://centrumforidrottsforskning.se/sites/default/files/2021-05/Hur-mycket-fysisk-aktivitet-beho%CC%88ver-barn-och-ungdomar.pdf>

Det finns således omfattande forskning och utredningar på området som fastställer att fysisk aktivitet rekommenderas barn- och unga minst 60 minuter dagligen av karaktären aerob- samt styrketräning. Vi får utgå ifrån att såväl Riksidrottsförbundet som samtliga Specialidrottsförbund genomfört omfattande utredningsarbete gällande rekommendationer för barn- och ungas träningsvanor.

Specialisering handlar inte bara om antalet träningstimmar utan om ensidig inriktning, brist på variation och obalanserad belastning.

De flesta föreningar erbjuder en varierad träning och följer förbudens riktlinjer kring åldersanpassad träning, progression och återhämtning. Barn och ungdomar behöver träna i en trygg och kontrollerad miljö. Misstänker fritidsförvaltningen att någon förening bryter mot detta vore det bättre att granska den enskilda föreningens förmåga att leverera en hälsosam idrottsmiljö.

Elit och bredd lever i symbios med varandra. Malmö utses ofta till årets Idrottsstad, staden firar glatt och gärna MFF och FC Rosengård, arrangerar Mästarhyllning i Rådhuset, satsar på Malmö Idrottsakademi, försöker locka elitcenter och förbund till staden och lägger mycket resurser på att vara en attraktiv evenemangsstad för såväl mästerskap som breddturneringar som genererar medföljande och hotellnätter.

För att kunna vara allt detta kan staden inte bara bestå av bredd det krävs även elit och inte minst föreningar som skapar förutsättningar för både elit och bredd. Utan bredd, ingen elit men man får inte glömma bort att eliten stimulerar många barn och ungdomar att drömma och sträva efter mer.

Idrotten, integration och folkhälsa

Idrotten fyller bokstavligt talat en livsviktig funktion i staden och förväntas från alla håll och kanter att vara en katalysator för integration och folkhälsa. Vill staden utveckla livsvillkoren för Malmöborna i samarbete med idrotten rimmar det illa att kapa i basstödet eller försöka klämma in

idrottsföreningarnas verksamhet i en hypotetisk modell som inte tar stöd i föreningarnas verklighet och människors beteenden/drivkrafter.

Man behöver också ta med sig att idrottsföreningarna i Malmö gör stora insatser för att öka inkluderingen men det genomförs många aktiviteter, på regelbunden basis, som inte syns i aktivitetsbidraget.

Många föreningar har aktiviteter inom ramen för t ex Idrottsklivet, drop-in, DOIT och samarbeten med fastighetsbolag som inte genererar deltagare som betalar medlemsavgift och därmed inte heller genererar något aktivitetsstöd. Däremot krävs det stabila och välorganiserade föreningar för att klara av att engagera sig i den här typen av samarbeten och erbjuda aktiviteter i stadens mest utsatta områden.

Fritidskortet är en politiskt laddad fråga och en administrativ elefant för föreningslivet men nu är det ett faktum och det ska bli intressant att se om Fritidskortet faktiskt kan bidra till att konvertera fler barn från de här typen av aktiviteter till medlemmar i föreningarna.

Det går heller inte att bortse ifrån att kulturella aspekter, dessvärre, ofta bidrar till att tjejer i Malmös socioekonomiskt svaga områden inte är en del av föreningslivet och det har vi svårt att se hur ett reviderat aktivitetsstöd ska råda bot på.

Övrigt:

Vi är medvetna om att det finns föreningar (inom hela civilsamhället) som fuskar med medlemsavgifter, närvaroregistrering, bokföring, barnkonventionen osv. Som paraplyorganisationer ser vi gärna att vi blir involverade när allvarliga problem uppdagas och att dessa föreningar får relevanta konsekvenser. Kollektiva bestraffningar är inte lösningen.

Vi vill gärna se tydligare instruktioner till föreningarna gällande förväntningar på vad grund-, konsulent och aktivitetsbidrag skall användas till. Dessa medel är ett stöd till barn och ungdomsverksamhet och föreningar som tar emot detta stöd bör också kunna säkerställa att pengarna används till rätt saker.

Slutord:

Det har länge florerat rykten om att Fritidsförvaltningen och Fritidsnämnden vill fördela om resurser från idrotten till övriga civilsamhället.

I skrivelser som t ex. lokalbehovsplanen har idrottsföreningarnas oro gällande

förflyttning av resurser bekräftats och det har vi framfört. På Dialogmötet den 19 september 2024 tog Fritidsnämndens ordförande Sanna Axelsson själv upp detta rykte och ville förtydliga att hon och nämnden inte har för avsikt att ta resurser från idrotten och omfördela till övriga civilsamhället. Hon var tydlig med att ambitionen är ytterligare resurser och inte omfördelning av resurser.

Vi har sedan remissförslaget skickats ut genomfört två välbesökte remisskonferenser som genererat både muntlig och skriftlig feedback på remisserna. Därefter har vi initierat en sittning med representanter från Fritidsnämnden och framfört idrottsföreningarnas kollektiva oro inför det presenterade förslaget gällande reviderat aktivitetsstöd.

Efter dialoggruppens möte den 18 september har vi fått besked om att den styrande majoriteten i Fritidsnämnden landat i att fortsätta diskussionen om hur aktivitetsstödet kan reformeras men inget beslut fattas inför 2026. Fritidsnämnden lyfter att man är glad över att ha välfungerande remissinstanser och att det demokratiska samtalet fungerar väl. Även vi i samorganisationerna uppskattar detta.

Vi är glada över detta besked men vill, för ordningens skull, inkomma med ett genomarbetat remissvar som pekar på idrottens farhågor kopplat till den föreslagna revideringen. Dessa tankar vill vi föra med in i arbetet framåt.

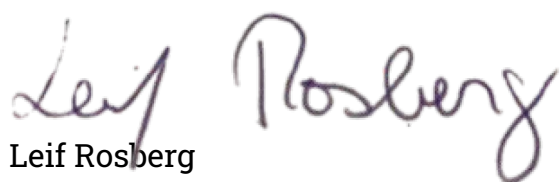
Vi ser fram emot det fortsatta samtalet, komplettering av underlag och beräkningar, och hoppas att vi tillsammans kan hitta lösningar för att ge fler Malmöbor tillgång till en meningsfull fritid inom den organiserade föreningsidrotten såväl som övriga civilsamhället. Om det är med hjälp av ett reformerat aktivitetsstöd eller andra medel, det får framtiden utröna.

Malmö den 18 september 2025

Bosse Cronqvist

Ordförande för Fotbollsklubbarnas Samorganisation

Leif Rosberg

Ordförande för DHR- Malmö

Tommy Theorin

Ordförande för Malmö Idrottsföreningars Samorganisations